

DA

DA

DA

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 30.04.2004
KOM(2004) 347 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

om anvendelsen i 2003 af forordning (EF) nr. 1049/2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter

FORORD

Anvendelsen af forordning (EF) nr. 1049/2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter¹ er nu trådt ind i sit tredje år. Hver af de tre institutioner har i løbet af første kvartal af 2003 offentliggjort en første årsrapport om anvendelsen af forordningen i overensstemmelse med bestemmelserne i dennes artikel 17, stk. 2².

I denne rapport beskrives de foranstaltninger, der er iværksat eller afsluttet i 2003 for at sikre, at forordningen anvendes fuldt ud. I de første tre kapitler gennemgås de forskellige lovgivningsmæssige ændringer, udviklingen i registrene og resultaterne af det interinstitutionelle samarbejde.

Fjerde kapitel indeholder en analyse af begæringerne om aktindsigt og af procentdelen af afslag og begrundelserne for disse afslag.

Femte kapitel er en gennemgang af klagerne til Den Europæiske Ombudsmand, og i sjette kapitel beskrives retspraksis på området.

Statistiske oplysninger om behandlingen af begæring om aktindsigt findes i bilaget. Tabellerne indeholder tal for de to år, forordningen har været anvendt.

Endelig bør det nævnes, at statistikkerne alene vedrører begæring om aktindsigt i ikke-offentliggjorte dokumenter og hverken omfatter begæring vedrørende offentlige dokumenter eller om information.

¹ EFT L 145 af 31.05.2001, s. 43.

² Kommissionens rapport, vedtaget den 29.04.2003, KOM(2003) 216, endelig udg.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Foranstaltninger, der er omfattet af forordningen	5
1.1.	Ændring af forordningen om åbning for offentligheden af de historiske arkiver	5
1.2.	Udvidelse af anvendelsen af forordning 1049/2001 til at omfatte Fællesskabets agenturer.....	5
1.3.	Afgørelser truffet af andre af Fællesskabets institutioner eller organer.....	5
1.4.	Forslag vedrørende anvendelsen af Århus-konventionen	6
1.5.	Evalueringsrapport om gennemførelsen af principperne i forordning 1049/2001	6
2.	Registrene og information til borgerne	6
2.1.	Udvikling i registret over Kommissionens interne dokumenter	6
2.1.1.	Registrets dækningsområde	6
2.1.2.	Dokumenter, der er direkte tilgængelige.....	7
2.1.3.	Følsomme dokumenter, der ikke er indført i registret.....	7
2.2.	Indførelse af et register over udvalgenes arbejde.....	7
2.3.	Netstedet "åbenhed og aktindsigt" på internettet	8
3.	Interinstitutionelt samarbejde.....	8
3.1.	Arbejdet i det interinstitutionelle udvalg.....	8
3.2.	Administrativt samarbejde mellem institutionerne	9
4.	Behandling af begæringer om aktindsigt	9
4.1.	Begæringernes omfang.....	9
4.2.	Hovedinteresseområder.....	10
4.3.	Ansøgerens erhvervsmæssige tilhørsforhold og geografiske oprindelse	10
4.4.	Andel af positive svar.....	10
4.4.1.	Oprindelige begæringer.....	10
4.4.2.	Genfremsatte begæringer	11
4.5.	Begrundelser for afslag	11
4.5.1.	På det indledende niveau.....	11
5.	Klager til Den Europæiske Ombudsmand.....	12
5.1.	Afsluttede klagesager	12
5.1.1.	Klage 1437/2002/IJH af 31. juli 2002.....	12

5.1.2.	Klage 1753/2002/GG af 7. oktober 2002.....	12
5.1.3.	Klage 412/2003/GG af 24. februar 2003.....	12
5.1.4.	Klage 415/2003(IJH)TN af 25. februar 2003.....	13
5.1.5.	Klage 790/2003/GG af 17. april 2003.....	13
5.1.6.	Klage 900/2003(IJH)TN af 13. maj 2003	14
5.1.7.	Klage 2183/2003(TN)IJH af 13. december 2003.....	14
5.2.	Verserende ved udgangen af 2003	14
6.	Domstolsprøvelser.....	15
6.1.	Domme afsagt i 2003	15
6.2.	Andre sager indgivet i 2002	15
6.3.	Nye sager indgivet i 2003	15
	BILAG	17

1. FORANSTALTNINGER, DER ER OMFATTET AF FORORDNINGEN

1.1. Ændring af forordningen om åbning for offentligheden af de historiske arkiver

Rådet vedtog den 22. september 2003 på grundlag af Kommissionens forslag³ forordning (EF, Euratom) nr. 1702/2001 om ændring af forordning (EØF, Euratom) nr. 354/83 om åbning for offentligheden af de historiske arkiver for Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab⁴.

Med denne forordning er der skabt overensstemmelse mellem forordningen om de historiske arkiver og forordningen om offentlighedens adgang til disse dokumenter. Navnlig er udelukkelsesbestemmelserne i forordning 354/83, som betyder, at visse kategorier af dokumenter ikke er tilgængelige for offentligheden, blevet erstattet med bestemmelser, som gør det muligt efter en frist på 30 år at anvende undtagelsesbestemmelserne for retten til aktindsigt på:

- beskyttelse af privatlivets fred og den enkeltes integritet
- beskyttelse af forretningsmæssige interesser
- særordningen for følsomme dokumenter.

Det institutionelle anvendelsesområde for forordningen om de historiske arkiver er for øvrigt blevet udvidet til at omfatte Det Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget samt lignende agenturer og organer, der er oprettet af Fællesskabets lovgivningsmyndighed.

1.2. Udvidelse af anvendelsen af forordning 1049/2001 til at omfatte Fællesskabets agenturer

I overensstemmelse med Kommissionens forslag er forordningerne om oprettelse af lignende agenturer og organer ændret med vedtagelsen af en række forordninger af henholdsvis Rådet den 18. juni 2003 og Europa-Parlamentet og Rådet den 22. juli 2003⁵.

Disse forordninger, der trådte i kraft den 1. oktober 2003, betyder, at forordning nr. 1049/2001 finder anvendelse på agenturerne. Senest den 1. april 2004 skal agenturerne have vedtaget gennemførelsesbestemmelser for forordningen.

1.3. Afgørelser truffet af andre af Fællesskabets institutioner eller organer

Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg har vedtaget regler for retten til aktindsigt i dokumenter, som er baseret på forordning nr. 1049/2001⁶.

³ KOM (2002) 462 endelig af 19.08.2002.

⁴ EFT L 243 af 27.09.2003, s. 1.

⁵ Forordning nr. 1641/2003-1655/2003, EFT L 245 af 29.09.2003.

⁶ Regionsudvalgets afgørelse nr. 64/2003, EFT L 160 af 28.06.2003, s. 96.

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs afgørelse nr. 603/2003 af 14.08.2003, s. 19.

1.4. Forslag vedrørende anvendelsen af Århus-konventionen

Den 24. oktober vedtog Kommissionen et forslag til forordning om anvendelse af Århus-konventionens bestemmelser om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet på Det Europæiske Fællesskabs institutioner og organer⁷.

I henhold til forslaget skal forordning nr. 1049/2001 udvides til at omfatte de af Fællesskabets institutioner og organer, der ikke er anført i EF-traktatens artikel 255, for så vidt angår offentlighedens aktindsigt i miljøspørgsmål. Disse bestemmelser vil kun finde anvendelse på Domstolen i sager, hvor denne ikke handler som retsinstans.

1.5. Evaluering af gennemførelsen af principperne i forordning 1049/2001

Kommissionen har i henhold til bestemmelserne i forordningens artikel 17, stk. 2, evalueret forordningen og dens gennemførelse. Rapporten om denne evaluering blev vedtaget den 30. juni 2004 og efterfølgende offentliggjort⁸.

2. REGISTRENE OG INFORMATION TIL BORGERNE

2.1. Udvikling i registret over Kommissionens interne dokumenter

2.1.1. Registrets dækningsområde

Registret dækker fremover dagsordener til og referater af Kommissionens møder; fra den 1. januar 2002 skal disse dokumenter indgå i registret. Registret dækker fremover samtlige dokumenter vedrørende kollegiets arbejde.

Ved udgangen af 2003 havde registret følgende indhold:

	KOM	K	EFT	Referat	SEK	I alt
2001	1 956	5 389	-	-	4 773	12 118
2002	2 095	6 478	134	116	3 066	11 889
2003	2 338	6 823	135	113	2 467	11 876
I alt	6 389	18 690	269	229	10 306	35 883

⁷ KOM(2003) 622 endelig.

⁸ KOM(2004) 45 endelig.

I løbet af 2003 undersøgte man muligheden af at udvide registret til at omfatte henvisninger til undersøgelser, som udarbejdes af eksterne eksperter på Kommissionens foranledning. I marts 2004 får borgerne aktindsigt heri. Registret dækker undersøgelser, der er udarbejdet fra og med 2001.

2.1.2. *Dokumenter, der er direkte tilgængelige*

I den indledende fase gav registret alene adgang til endelige KOM-dokumenter. Det skete gennem et link til Eur-Lex, som blev forvaltet af EU's Publikationskontor.

Dagsordener og referater er tilgængelige i deres fulde ordlyd. De øvrige dokumentserier kunne imidlertid ikke gøres direkte tilgængelige, da der ikke fandtes en opgørelse over teksterne i registret. Der findes nu en sådan opgørelse, hvilket betyder, at en lang række dokumenter i C-serien og et betydeligt antal SEK-dokumenter kan gøres direkte tilgængelige. Alle dokumenter, der er registreret i registret, bliver direkte tilgængelige, når de er blevet offentliggjort som følge af en begæring om aktindsigt.

2.1.3. *Følsomme dokumenter, der ikke er indført i registret*

Forordningens artikel 9 foreskriver en særlig procedure for "følsomme dokumenter"⁹. I medfør af denne artikels stk. 3 indføres følsomme dokumenter kun i registret med samtykke fra den, fra hvem dokumentet hidrører. I overensstemmelse hermed er dokumenter, som klassificeres "Confidentiel UE" og hører til C-serien, ikke i registret. Kommissionen råder ikke over andre følsomme dokumenter, som indgår i registret.

2.2. **Indførelse af et register over udvalgenes arbejde**

Ud over registret over de i pkt. 2.1 anførte interne dokumenter, der dækker Kommissionens lovgivningsmæssige aktiviteter, er der indført et nyt register, som har til formål at orientere offentligheden om arbejdet i de udvalg, der bistår Kommissionen i udøvelsen af sine beføjelser ("komitologi").

Dette nye register, der blev tilgængeligt i december 2003, indeholder dokumenter om arbejdet i de udvalg, som henhører under komitologien. Dokumenterne er fremsendt til Europa-Parlamentet i medfør af artikel 7 i afgørelse af 28. juni om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen (den såkaldte komitologiafgørelse)¹⁰.

⁹ Dokumenter, der hidrører fra institutionerne eller de af dem oprettede organer, medlemsstater, tredjelande eller internationale organisationer, og som er klassificeret "TRÈS SECRET/TOP SECRET", "SECRET" eller "CONFIDENTIEL" i overensstemmelse med de forskrifter, den pågældende institution har fastsat, som beskytter Den Europæiske Unions eller en eller flere medlemsstaters væsentlige interesser inden for de i artikel 4, stk. 1, litra a), anførte områder, navnlig offentlig sikkerhed, forsvar og militære anliggender (art. 9, stk. 1).

¹⁰ Afgørelse 1999/468/EF, EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

Registret indeholder følgende tre dokumenttyper:

- udkast til dagsorden for udvalgmøderne
- udkast til gennemførelsesforanstaltninger
- korte mødereferater
- resultater af afstemninger om udvalgenes udtalelser.

Det indeholder desuden en liste over dokumenter, der giver direkte adgang til visse dokumenter i fuld ordlyd.

2.3. Netstedet "åbenhed og aktindsigt" på internettet

Kommissionen har oprettet et særligt netsted for åbenhed og indsigt på Europa-serveren. Netstedet indeholder følgende:

- en vejledning på de elleve officielle sprog (før udvidelsen), der vejleder borgerne i, hvordan de kan udøve deres ret til aktindsigt og finde de dokumenter, som er tilgængelige for offentligheden,
- en skærmside med adgang til de tre registre (interne og forberedende dokumenter, komitologi samt skrivelser fra Kommissionens formand) og andre informationskilder (databaserne Pre-Lex og Celex, EFT online, pressemeddelelser, Bulletinen og EU's almindelige beretning),
- forordningens og gennemførelsesbestemmelsernes tekst på de 11 sprog,
- links til domme afsagt af Domstolen og Retten i Første Instans,
- links til Europa-Parlamentets og Rådets netsted,
- information om medlemsstaternes lovgivning om åbenhed.

I 2003 var der i alt 384 087 besøg, dvs. gennemsnitligt 30 000 om måneden og 1 500 pr. hverdag.

3. INTERINSTITUTIONELT SAMARBEJDE

3.1. Arbejdet i det interinstitutionelle udvalg

Dette udvalg, som er nedsat i medfør af artikel 15, stk. 2, i forordning nr. 1049/2001, mødtes den 22. september 2003 i Strasbourg. I mødet deltog Europa-Parlamentets næstformand, Charlotte Cederschiöld, Roberto Anonione, formand for Rådet, og Loyola de Palacio, næstformand i Kommissionen.

Det interinstitutionelle udvalg:

- noterede sig resultaterne af gennemgangen af overensstemmelsen mellem fællesskabslovgivningens fortrolighedsbestemmelser, der er afledt af forordning nr. 1049/2001, som Kommissionen havde iværksat i medfør af forordningens artikel 18, stk. 3¹¹.
- vedtog forslagene fra Rådets Generalsekretariat om at styrke samarbejdet mellem institutionerne om forvaltning af dokumenter og arkivering,
- evaluerede den offentlige høring om den praktiske anvendelse af forordning nr. 1049/2001, som fandt sted den 12. juni 2003 i Europa-Parlamentet,
- udvekslede synspunkter om rapporten om gennemførelsen af principperne i forordning nr. 1049/2001, som skal forelægges Kommissionen i medfør af forordningens artikel 17, stk. 2¹².

3.2. Administrativt samarbejde mellem institutionerne

Tjenestegrenene i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens generalsekretariater med ansvar for anvendelsen af forordning 1049/2001 har intensiveret informations- og erfaringsudvekslingen for at sikre den praktiske gennemførelse af retningslinjerne fra det interinstitutionelle udvalg. Takket være denne regelmæssige kontakt har det været muligt at fastlægge eksempler på bedste praksis og sikre en konsekvent anvendelse af forordningen. I henhold til det forståelsesmemorandum, der blev underskrevet den 9. juli 2002 i Strasbourg, skal der afholdes regelmæssige høringer mellem de tre institutioner.

4. BEHANDLING AF BEGÆRINGER OM AKTINDSIGT

4.1. Begæringernes omfang

I 2002 fordoblede antallet af begæringer i forhold til de tre foregående år. Denne betydelige stigning kan tillægges anvendelsen af forordning nr. 1049/2001 og det almindelige kendskab til denne forordning samt indførelsen af det offentlige register den 3. juni 2002.

I det andet år, hvor forordningen har været i kraft, har der været en lignende fremgang i absolutte tal:

- antallet af oprindelige begæringer steg fra 991 til 1 523, dvs. en forøgelse på 532 eller 53,7 %,
- der var 143 genfremsatte begæringer mod 96 i 2002, hvilket er en stigning på 47 eller 49 %.

De 1 523 oprindelige begæringer betød, at der blev gennemgået 2 931 dokumenter (mod 2 150 i 2002). Nogle begæringer er enorme og upræcise, især når de vedrører "alle dokumenter vedrørende" et aktivitetsområde eller et bestemt emne, eller når de

¹¹ Se beretning 2002, KOM(2003) 216, endelig, del A, pkt. 1.5.

¹² Rapporten blev vedtaget den 30. januar 2004 og offentliggjort under KOM(2004) 45 endelig.

drejer sig om hele sager (f.eks. statsstøttesager eller konkurrencesager). I disse tilfælde har de pågældende tjenestegrene anmodet ansøgeren om at præcisere sin begæring eller begrænse dens omfang for at sikre en korrekt behandling af den.

4.2. Hovedinteresseområder

Tendenserne fra 2002 er blevet bekræftet med hensyn til de områder, interessen især samler sig om, idet begæringerne navnlig har vedrørt konkurrencepolitik, told- og skattespørgsmål, det indre marked og miljøpolitikken. Over halvdelen af begæringerne om aktindsigt vedrører et af disse fire områder eller generelle dokumenter udarbejdet af generalsekretariatet, f.eks. referater af møder, hvor man forbereder Kommissionens beslutninger, eller post sendt til eller modtaget af formanden.

Det øgede antal begæring har ikke ændret de forskellige aktivitetsområders relative betydning. Der kan dog iagttages en tydelig stigning i interessen for udenrigshandel og regionalpolitik.

4.3. Ansøgerens erhvervmæssige tilhørsforhold og geografiske oprindelse

Begæringernes fordeling på socioprofessionelle grupper har ikke ændret sig særlig meget. De forskellige interessegrupper står for næsten en fjerdedel af begæringerne og advokatkontorer en femtedel. Studerende og forskere ligger på omkring 10 %, og begæring fra personer, hvis tilhørsforhold ikke er præciseret, ligger også omkring 30 %. Sidstnævnte kategori omfatter et stort antal begæring, der indsendes elektronisk, hvor kun ansøgerens navn kan fastslås. Det skal bemærkes, at journalisters andel af begæringerne om aktindsigt fortsat er lav (omkring 3 %).

En fjerdedel af begæringerne kommer fra personer eller organisationer, der er hjemmehørende i Belgien. Dette høje tal kan tilskrives det forhold, at mange multinationale selskaber, internationale advokatkontorer og sammenslutninger eller ngo'er, der opererer på europæisk plan, har hovedsæde i Bruxelles. De fleste begæring kommer fra følgende lande: Tyskland (12 %), Italien (8,8 %), Det Forenede Kongerige (7,9 %), Frankrig (7,8 %), Nederlandene (6,3 %) og Spanien (5,25 %). Disse seks lande tegner sig for halvdelen af begæringerne. Det skal bemærkes, at det for 12,61 % af begæringernes vedkommende ikke er muligt at fastslå den geografiske oprindelse. Det skyldes de begæring, som indsendes elektronisk fra adresser uden landekode.

4.4. Andel af positive svar

4.4.1. Oprindelige begæring

Procentdelen af positive svar i den indledende fase er steget en smule i forhold til 2002, nemlig fra 66,5 % til 69,31 %. I 66,83 % af sagerne er hele dokumentet blevet offentliggjort, mens der i 2,48 % er indrømmet delvis adgang til de ønskede dokumenter.

Det skal for øvrigt bemærkes, at begæringen i omkring 3 % af sagerne vedrørte et ikke-eksisterende dokument. Et lignende antal begæring vedrørte dokumenter, som allerede var offentliggjort eller på vej til at blive det. I disse sager blev ansøgeren informeret om, hvordan vedkommende kunne få adgang til de ønskede dokumenter.

4.4.2. *Genfremsatte begæringer*

Antallet af positive svar på genfremsatte begæringer er steget med omkring 5 %. Antallet af bekræftelser på den oprindelige afgørelse er faldet fra 66,9 % til 61,57 %. Til gengæld resulterer en fornyet behandling i en positiv afgørelse i 30,13 % af sagerne (mod 23,9 % i 2002). Antallet af begæringer, hvor der er indrømmet delvis aktindsigt efter et oprindeligt afslag, ligger fortsat på ca. 9 %.

Det skal bemærkes, at antallet af genfremsatte begæringer er steget forholdsmæssigt lige så meget som antallet af oprindelige begæringer, dvs. med omkring 50 %, og at andelen af positive svar på de indledende begæringer er stabil. Antallet af afslag på begæringer om aktindsigt på det indledende stadium, som har ført til en genfremsat begæring, ligger følgelig også på samme niveau som i 2002, dvs. omkring en tredjedel.

Efter den endelige behandling af begæringer har det vist sig, at antallet af positive svar ligger på omkring 72,82 % (mod 70,7 % i 2002); i 69,5 % af sagerne blev der indrømmet fuldstændig aktindsigt, i 3,32 % delvis indsigt.

4.5. **Begrundelser for afslag**

4.5.1. *På det indledende niveau*

Den hyppigst anvendte begrundelse for afslag er fortsat beskyttelse af formålet med inspektioner, undersøgelser og revision (artikel 4, stk. 2, tredje led). Andelen af afslag, der er begrundet i denne undtagelse, er steget en anelse og ligger nu på 36,92 % (mod 35,9 % i 2002). I de fleste tilfælde er der tale om begæringer om aktindsigt i åbningsskrivelser, begrundede udtalelser eller andre dokumenter vedrørende ikke-afsluttede overtrædelsesprocedurer.

Den næsthyppigste begrundelse for afslag vedrører beskyttelse af Kommissionens beslutningsproces (artikel 4, stk. 3). Denne begrundelse var anført i 11,81 % af afslagene (mod 8,6 % i 2002).

Her skal det bemærkes, at der er en betydelig stigning i antallet af afslag begrundet i beskyttelse af:

- offentlighedens interesser med hensyn til internationale forbindelser (fra 1,8 til 5,27 %)
- forretningsmæssige interesser (fra 3,7 til 8,44 %)
- retslige procedurer og juridisk rådgivning (fra 3,7 til 9,07 %).

Endelig har der været en lige så betragtelig stigning i antallet af afslag på begæringer om indsigt i dokumenter fra medlemsstaterne efter disses afslag herpå, om end det absolutte tal dog fortsat er lavt (fra 2,1 til 5,8 %).

5. KLAGER TIL DEN EUROPÆISKE OMBUDSMAND

5.1. Afsluttede klagesager¹³

Ombudsmanden har afsluttet de to klagesager fra 2002, som stadig verserede ved udgangen af 2002, og fem af de 15 klagesager, der blev indgivet i 2003.

5.1.1. *Klage 1437/2002/IJH af 31. juli 2002*

Klageren, en privat investor på Lloyd's forsikringsmarked, ønskede at få en kopi af en åbningsskrivelse, som Kommissionen havde sendt til de britiske myndigheder. Kommissionen havde afslået at give indsigt i dette dokument for at beskytte sin undersøgelse af Lloyd's-sagen, en yderst vanskelig og følsom sag.

Ombudsmanden mente, at Kommissionen havde ret til at afslå indsigt i dokumentet og begrundede dette med undtagelsen i forordningens artikel 4, stk. 2, tredje led, i lyset af afgørelsen i Petrie-sagen, for ikke at skade den atmosfære af tillid, der er nødvendig for at nå frem til en mindelig løsning¹⁴. Ombudsmanden anførte ligeledes, at offentligheden ikke havde overvejende interesse i at få offentliggjort dokumentet under de foreliggende omstændigheder. Konkluderende afsluttede Ombudsmanden sagen med at konstatere, at der ikke var tale om forsømmelser i denne sag.

5.1.2. *Klage 1753/2002/GG af 7. oktober 2002*

Klageren anfægtede afslaget på aktindsigt i dokumenter fra en medlemsstat. Efter henvendelse fra Kommissionen modsatte de nationale myndigheder sig offentliggørelse. Kommissionen havde derfor givet afslag på aktindsigt i medfør af artikel 4, stk. 5, i forordning nr. 1049/2001.

Ombudsmanden mente, at Kommissionens afgørelse var korrekt i lyset af dom afsagt af Retten i Første Instans i sag T-76/02¹⁵.

Ombudsmanden konstaterede dog, at de gennemførelsesbestemmelser, som Kommissionen havde vedtaget, ikke var udformet tilstrækkelig klart. Det gjaldt navnlig gennemførelsesbestemmelsernes artikel 5, stk. 3 og 4. Ombudsmanden mente, at udformningen af disse bestemmelser og artiklens opbygning ikke korrekt afspejlede nødvendigheden af en systematisk høring af medlemsstaterne. I en bemærkning til afgørelsen gør han opmærksom på, at det ville være hensigtsmæssigt, hvis Kommissionen reviderede disse bestemmelser. Kommissionen har noteret sig denne bemærkning og påtænker at revidere disse bestemmelser i forbindelse med den kommende tilpasning af gennemførelsesbestemmelserne.

5.1.3. *Klage 412/2003/GG af 24. februar 2003*

Klageren, en universitetsforsker, ønskede at få adgang til en udtalelse fra den juridiske tjeneste vedrørende forholdet mellem EF-traktatens og Euratom-traktatens bestemmelser om statsstøtte. Kommissionen havde givet afslag på aktindsigt på grundlag af undtagelsen i artikel 4, stk. 2, andet led (beskyttelse af juridisk rådgivning).

¹³ Ombudsmandens afgørelser kan findes på <http://www.euro-ombudsman.eu.int/decision/en/default.htm>

¹⁴ Dom i sag T-191/99, *Petrie e.a.mod Kommissionen*, Sml. 2001, s. II-3677.

¹⁵ Jf. 6.1 nedenfor.

I forbindelse med en klage vedrørende adgang til juridisk rådgivning mente Ombudsmanden, at man skulle sondre mellem rådgivning ydet inden for rammerne af en lovgivningsmæssig aktivitet, som i princippet bør offentliggøres, når beslutningsprocessen er afsluttet, og rådgivning vedrørende en retssag¹⁶.

I dette tilfælde konkluderede Ombudsmanden, at rådgivningen ikke var givet i forbindelse med udarbejdelsen af en retsakt, og at Kommissionen havde ret til ikke at offentliggøre den. Han mente, at den videnskabelige interesse, som klageren anførte, ikke i sig selv var af mere tungtvejende interesse for offentligheden og dermed berettigede til offentliggørelse.

5.1.4. *Klage 415/2003(IJH)TN af 25. februar 2003*

Klagen, der blev indgivet på vegne af en ngo, vedrørte afslag på at offentliggøre dokumenter vedrørende eventuelle fremtidige forhandlinger om en ramme for multilaterale investeringer inden for Verdenshandelsorganisationen (WTO). Kommissionen fortolkede denne begæring således, at den vedrørte de syv spørgsmål i pkt. 22 i ministererklæringen fra Doha. Da de dokumenter, som Kommissionen havde fremsendt til WTO, var tilgængelige på internettet, havde Kommissionen afslået at offentliggøre de forberedende dokumenter for ikke at skade sin position i de eventuelle forhandlinger. Begrundelsen var beskyttelse af offentlighedens interesse med hensyn til internationale forbindelser (artikel 4, stk. 1, litra a), tredje led, i forordning nr. 1049/2001).

Klageren mente, at Kommissionen uberettiget havde reduceret omfanget af hans begæring, og at den påberåbte undtagelse ikke kunne finde anvendelse i det foreliggende tilfælde.

Ombudsmanden konstaterede, at begæringen om aktindsigt var temmelig generel og foreslog, at Kommissionen bistod klageren med at udforme en mere præcis begæring og tilstillede ham en fuldstændig liste over alle dokumenter vedrørende spørgsmålet om multilaterale investeringer. Kommissionen udvidede efterfølgende søgefeltet og fremsendte Ombudsmanden en udtømmende liste over de relevante dokumenter. Da Kommissionen accepterede den mindelige løsning, som Ombudsmanden foreslog, afsluttede sidstnævnte sagen.

5.1.5. *Klage 790/2003/GG af 17. april 2003*

Klageren, en journalist, ønskede at få adgang til en undersøgelse vedrørende de tyske tv-selskabers overholdelse af bestemmelserne i direktivet "Fjernsyn uden grænser". Efter det indledende afslag havde Kommissionen indrømmet delvis aktindsigt i undersøgelsen. I overensstemmelse med undtagelsen vedrørende beskyttelse af undersøgelser (artikel 4, stk. 2, tredje led) var de dele i undersøgelsen, der vedrørte mulige overtrædelser af direktivet, blevet fjernet. Klageren krævede adgang til hele undersøgelsen.

Ombudsmanden fastslog, at undersøgelsen var bestilt i forbindelse med en rapport om mulige overtrædelser af det pågældende direktiv, og at afslaget om aktindsigt derfor var berettiget på grundlag af dommen i Petrie-sagen.

¹⁶ Særlig rapport til Parlamentet af 12.12.2002 efter udkast til henstilling til Rådet i klage 1545/2000/(PB)SM.

5.1.6. *Klage 900/2003(IJH)TN af 13. maj 2003*

Klagen var indgivet af et advokatfirma, som handlede på vegne af en kemikoncern. Den vedrørte afslag på offentliggørelse af et udkast til dokument udarbejdet af EFTA med henblik på en beslutning, som skulle træffes af Det Blandede EØS-Udvalg.

Klageren konstaterede, at Kommissionen betragtede dokumentet som et dokument fra tredjemand, og at den følgelig havde forelagt det for EFTA-sekretariatet. Da EFTA-sekretariatet baserede sit afslag på, at forhandlingerne endnu pågik, mente klageren ikke, at denne begrundelse berettigede et afslag baseret på undtagelsen vedrørende beskyttelse af internationale forbindelser (artikel 4, stk. 1, litra a), tredje led i forordning nr. 1049/2001). Klageren anførte endelig sin klients ret til at gøre sine interesser gældende i den igangværende beslutningsproces.

I alle klagerens anbringender konkluderede Ombudsmanden, at der ikke var tale om forsømmelser fra Kommissionens side.

5.1.7. *Klage 2183/2003(TN)IJH af 13. december 2003*

Klagen fra en miljø-ngo vedrørte manglende svar på en begæring inden for den fastlagte frist. Den var imidlertid indgivet direkte og ikke genfremsat. Svaret havde krydset begæringen. Kommissionen erkendte, at sagens behandling var blevet en smule forsinket, og Ombudsmanden afsluttede derfor sagen med en konstatering af, at der ikke havde været tale om forsømmelser i denne sag.

5.2. **Verserende ved udgangen af 2003**

Ti klager indgivet i 2003 verserer stadig.

I tre sager ønsker klageren adgang til en revisionsrapport i sin helhed, hvortil han har fået indrømmet delvis aktindsigt.

De øvrige sager vedrører:

- (1) aktindsigt i dokumenter fra medlemsstater og juridisk rådgivning
- (2) udvekslinger med en medlemsstat i forbindelse med en overtrædelsesprocedure
- (3) fuldstændig aktindsigt i en sag vedrørende et udbud, hvoraf enkelte dele var tilstillet klageren
- (4) aktindsigt i alle dokumenter vedrørende igangværende internationale forhandlinger
- (5) aktindsigt i alle dokumenter vedrørende en sag om ekstern bistand
- (6) det forhold, at de ønskede dokumenter ikke er stillet til rådighed inden for de i forordningen fastlagte frister
- (7) manglende overholdelse af kodeks for god forvaltningsskik ved behandlingen af en begæring om aktindsigt og angiveligt ulovlig offentliggørelse af

klagerens identitet i en skrivelse om sagen fra Kommissionen til de nationale myndigheder.

6. DOMSTOLSPRØVELSER

6.1. Domme afsagt i 2003

I 2003 blev der kun afsagt en dom vedrørende anvendelsen af forordning 1049/2001. Det drejer sig om en dom afsagt af Retten i Første Instans den 17. september 2003 i sag T-76/02, *Mara Messina mod Kommissionen*. Oprindeligt vedrørte sagen afslag på at tilstille ansøgeren en korrespondance mellem Kommissionen og de italienske myndigheder om en anmeldt støtteordning.

Under sagens behandling ved Retten besluttede Kommissionen at offentliggøre den korrespondance, som den havde sendt til de italienske myndigheder, og spørge disse myndigheder om muligheden af at offentliggøre de breve, som de havde sendt til Kommissionen i forbindelse med undersøgelsen af støtten. Som følge af de italienske myndigheders modstand fastholdt Kommissionen sit afslag på at offentliggøre brevene fra disse myndigheder i medfør af forordningens artikel 4, stk. 5.

Retten afviste sagen og bekræftede, at Kommissionen havde haft ret til at afslå indsigt i de dokumenter, de italienske myndigheder havde fremsendt som led i gennemgangen af støtteordningen, fordi disse myndigheder havde modsat sig, at der blev givet indsigt i dem.

6.2. Andre sager indgivet i 2002

De fire sager, der blev indbragt i 2002, verserer stadig. Oplysninger om genstanden for sagerne er anført i Kommissionens beretning for 2002¹⁷.

6.3. Nye sager indgivet i 2003

Sag T-2/03, *Verein für Konsumenteninformation (VKI) mod Kommissionen*¹⁸, er beskrevet i beretningen for 2000 (del B, pkt. 4.1).

- T-170/03, *British American Tobacco (Investments) Limited mod Kommissionen*, EFT C 171 af 19.7.2003, s. 39
- T-187/03, *Isabella Scippacercola mod Kommissionen*, EFT C 200 af 23.8.2003, s. 25
- T-391/03, *Yves FRANCHET og Daniel BYK mod Kommissionen*, EFT C 21 af 24.1.2004, s. 46.

Syv sager vedrører samme spørgsmål som sag *Messina mod Kommissionen*, der er nævnt i pkt. 6.1:

¹⁷ KOM(2003) 216, endelig, del B, pkt. 4.1.

¹⁸ EFT L 55 af 08.03.2003, s. 37.

- T-139/03, *Nuova Agricast s.r.l. mod Kommissionen*, og T-151/03, *NUOVA AGRICAST s.r.l. mod Kommissionen*, EFT C 146 af 21.6.2003, s. 43, og EFT C 146 af 21.6.2003, s. 45
- T-287/03, *SIMSA mod Kommissionen*, EFT C 239 af 4.10.2003, s. 26
- T-295/03, *Poli Sud mod Kommissionen*, EFT C 264 af 1.11.2003, s. 34
- T-297/03, *Tomasetto Achille SAS di Tomasetto Andrea & C. mod Kommissionen*, EFT C 264 af 1.11.2003, s. 34
- T-298/03, *Lavorazione cuoio e pelle BieffeSrl mod Kommissionen*, EFT C 264 af 1.11.2003, s. 35
- T-299/03 *Nuova FA.U.DI Srl mod Kommissionen*, EFT C 264 af 1.11.2003, s. 35.
- Sag T-296/03, *PROTECTO SRL mod Kommissionen*, er blevet slettet, efter at sagsøger trak sagen tilbage (sagsanlæg: EFT C 264 af 1.11.2003, s. 34, slettelsen: EFT C 71 af 20.3.2004, s. 44).

Desuden intervenerede Kommissionen i sag T-84/03, *Maurizio Turco mod Rådet*, EFT C 112 af 10.5.2003, s. 38, til støtte for Rådet.

BILAG

Statistiske data om behandling af begæringer om aktindsigt

OPRINDELIGE BEGÆRINGER

1. Antal oprindelige begæringer

2002	2003
991	1.523

2. Antal identificerbare dokumenter, som er medtaget

2002	2003
2.150	2 936

3. Antal begæringer, hvor der er indrømmet delvis aktindsigt

2002	2003
44	64

4. Positive svar i den indledende fast (i %)

	2002	2003
Fuldstændig aktindsigt:		66,83 %
Delvis aktindsigt:		2,48 %
I alt	66,5 %	69,31 %

GENFREMSATTE BEGÆRINGER

5. Antal genfremsatte begæringer

2002	2003
96	143

6. Fordeling af beslutninger om genfremsatte begæringer (i %)

	2002	2003
Bekræftelse af den oprindelige beslutning	66,9 %	61,57 %
Delvis revision:	9,2 %	8,29 %
Fuldstændig revision:	23,9 %	30,13 %

7. Positive svar for hele proceduren (i %)

	2002	2003
Fuldstændig aktindsigt:	62,4 %	69,5 %
Delvis aktindsigt:	8,3 %	3,32 %
I alt	70,7 %	72,82 %

FORDELING AF BEGÆRINGERNE

8. Efter ansøgernes erhvervmæssige tilhørsforhold (i %)

	2002	2003
Borgere og ikke præciserede profiler:	31,8 %	30,16 %
Civilsamfundet (interessegrupper, erhvervsliv, ngo'er osv.):	17,8 %	23,48 %
Advokater:	22,4 %	20,46 %
Lærestalter:	12,3 %	11,15 %
Andre institutioner:	3,1 %	6,16 %
Offentlige myndigheder (ikke EU-institutioner):	8,6 %	5,57 %
Journalister:	3,8 %	3,02 %

9. Efter geografisk oprindelse (i %)

	2002	2003
Belgien:	23 %	25,05 %
Ikke angivet:	12,3 %	12,59 %
Tyskland:	10,9 %	12 %
Italien:	9,6 %	8,85 %
Det Forenede Kongerige:	8,8 %	7,87 %
Frankrig:	10,3 %	7,80 %
Nederlandene	6,4 %	6,30 %
Spanien:	5,4 %	5,25 %
Danmark:	1,6 %	2,36 %
Grækenland:	1,2 %	1,97 %
Irland:	2 %	1,38 %
Sverige:	1,3 %	1,18 %
Luxembourg:	0,4 %	1,11 %
Østrig:	2,1 %	0,98 %
Portugal:	1,2 %	0,59 %
Finland:	0,5 %	0,59 %
Europa uden for EU:	1,7 %	-
Kandidatlande:	-	2,14 %
Europa uden for EU og kandidatlande:	-	0,93 %
Ikke-europæiske lande:	1,3 %	0,99 %

10. Efter sagsområde (i %)

	2002	2003
Konkurrence	12,7 %	13,7 %
Beskatning og toldunion	10,6 %	10,82 %
Generalsekretariatet	15,9 %	10,62 %
Det indre marked	10,3 %	8,79 %
Miljø	6,2 %	7,41 %
Landbrug	4,8 %	4,59 %
Sundhed og forbrugerbeskyttelse	4,4 %	4 %
Transport og energi	2,9 %	3,54 %
Beskæftigelse, sociale anliggender og arbejdsmarkedsforhold	3,2 %	3,48 %
Erhvervspolitik	3,9 %	3,08 %
Budget og finanskontrol	2,9 %	2,82 %
Retlige og indre anliggender	2,2 %	2,3 %
Juridiske spørgsmål	3 %	2,3 %
Bekæmpelse af svig	2,4 %	2,23 %
Administration og personale	3,2 %	3,21 %
Ekstern bistand og udvikling	0,9 %	2,56 %
Eksterne forbindelser	2,1 %	2,16 %
Regionalpolitik	0,8 %	2,16 %
Udenrigshandel	1,1 %	2,03 %
Forskning og teknologi	1,7 %	1,97 %
Økonomiske og finansielle anliggender	1,1 %	1,57 %
EU's udvidelse	1 %	1,25 %
Uddannelse og kultur	0,5 %	1,18 %
Presse og kommunikation	0,8 %	1,05 %

Fiskeri	0,6 %	0,72 %
Statistik	0,1 %	0,39 %
Officielle publikationer	-	0,07 %
Tolkning og oversættelse	0,8 %	-

FORDELING AF AFSLAG PÅ AKTINDSIGT EFTER PÅBERÅBT UNDTAGELSE

11. Oprindelige begæringer (i %)

	2002	2003
Offentlig sikkerhed:	-	0,21 %
Forsvar og militæranliggender:	0,46 %	0,31 %
Internationale forbindelser:	1,8 %	5,33 %
Finans-, valuta- og økonomipolitik:	0,46 %	1,05 %
Personlige oplysninger:	5,2 %	4,39 %
Forretningsmæssige interesser:	3,7 %	8,89 %
Retslige procedurer og juridiske udtalelser:	3,7 %	9 %
Tilsyn, undersøgelser og høringer:	35,9 %	37,55 %
Beskyttelse af beslutningsprocessen:	8,6 %	11,82 %
		9,10 %
Fortrolighed efter anmodning fra oprindelseslandet:	2,1 %	5,96 %
Uden svar eller utilstrækkelig begrundelse:	19,6 %	6,07 %
Begæring om flere undtagelser: (se nedenstående bemærkning)	18,4 %	Finder ikke anvendelse

Bemærk: I tabellen over 2002 indgår tilfælde med flere undtagelser ikke i fordelingen efter påberåbt undtagelse; for 2003 er alle påberåbte undtagelser fastlagt.

12. Oprindelige begæringer (i %)

	2002	2003
Offentlig sikkerhed:	-	-
Forsvar og militæranliggender:	-	-
Internationale forbindelser:	7,2 %	7,76 %
Finans-, valuta- og økonomipolitik:	-	-
Personlige oplysninger:	0,6 %	6,85 %
Forretningsmæssige interesser:	3,3 %	11,87 %
Retslige procedurer og juridiske udtalelser:	4,4 %	14,61 %
Tilsyn, undersøgelser og høringer:	29,4 %	30,14 %
Beskyttelse af beslutningsprocessen:	1,6 %	3,65 % 14,61 %
Fortrolighed efter anmodning fra oprindelseslandet:	4,4 %	10,5 %
Begæring om flere undtagelser: se bemærkning på foregående side)	48,9 %	Finder ikke anvendelse